

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 110

ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2005

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ	Ταχ. Ισραήλ Ιωαννίνων	Αριθμός Άδειας 9
--------------------	--------------------------	---------------------

ΧΩΡΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΧΡΕΟΣ

Οκτώβριος! Ο μήνας που ταυτίζεται με μια σημαντική Εθνική Επέτειο, την 28η Οκτωβρίου, την ημέρα του ΟΧΙ! Ο τόπος μας, τα χωριά μας, την ημέρα εκείνη έγιναν ο Προμαχώνας του Έθνους. Τα χωριά μας και οι Πωγωνήσιοι γνώρισαν από την αυγή της 28ης Οκτωβρίου τα πρώτα κρούσματα του πολέμου και στη συνέχεια την πρώτη εχθρική κατοχή. Την άμυνα του «Πατρώου Εδάφους» στην περιοχή μας είχε το Τάγμα Δελθινάκιου, που είχε έδρα το Χάνι Δελθινάκι και το επάνδρωναν κατά σημαντικό ποσοστό παιδιά, στρατιώτες και αξιωματικοί Πωγωνήσιοι. Αυτοί κράτησαν την ασπίδα της Ελλάδας, δέχθηκαν τα πρώτα πυρά του εχθρού, έδωσαν τις πρώτες μάχες και εκτέλεσαν με επιτυχία το σχέδιο σύμπτυξης της Μεραρχίας προς Καλπάκι, αφήνοντας πίσω, στην κατοχή του εχθρού, σπίτια, περιουσίες, γυναίκες, παιδιά και προσφιλή τους πρόσωπα. Αυτή, την ιστορική ημέρα για το Έθνος, για τον τόπο μας, για τους στρατιώτες του

Πωγωνίου, τα αφήσαμε, τα ξεχάσαμε, χωρίς ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΧΡΕΟΣ. Χωρίς μία συλλογική επετειακή τελετή, χωρίς μια μνημοσύνη και χρέος, χωρίς ένα τρισάγιο εκεί στο Χάνι Δελθινάκι που χτυπούσε τότε η καρδιά του Έθνους. Εκεί έπρεπε να στήσουμε το δικό μας μνημείο για το Έπος εκείνο, για τους δικούς μας νεκρούς. Να γιορτάσουμε εκεί, μόνοι μας αυτή την επέτειο. Ας μη μας πουν πως στήθηκε εκεί ένα μνημείο για το... τέλος του Β' Παγκόσμιου Πολέμου! Αυτό είναι χωρίς νόημα, αφού τέτοιο μνημείο δεν έστησαν οι νικητές σύμμαχοι πουθενά, και τόσο χαλαρά γιόρτασαν εφέτος τα 60 χρόνια του τέλους εκείνου του πολέμου. Τη δική μας γιορτή, τη δική μας μνήμη, το δικό μας χρέος, τους δικούς μας ήρωες του ΟΧΙ, δεν τους χαρίζουμε σε κανέναν. Να το ξανασκεφτούμε. Για την τιμή του τόπου μας, για εκείνα τα παιδιά που πολέμησαν, για τα παιδιά που έρχονται. Μνήμη και Χρέος δικό μας.
Κ.Χ.Κ.

ΤΟ NATURA

♦ Θα επαναφέρουμε το θέμα του προγράμματος NATURA 2000 στο οποίο περιλαμβάνεται και μία έκταση του Πωγωνίου, από τη γέφυρα των Αγίων, τη λίμνη Ζαραβίνας την κοιλάδα του Γορμού, τον ορεινό όγκο του Κουτσόκρανου, το Ωραιόκαστρο μέχρι τη δάση της Μερόπης. Και το επαναφέρουμε επειδή τον τελευταίο καιρό συζητιούνται στα Γιάννενα περιβαλλοντικά προγράμματα για την Πίνδο, τον Καλαμά, τον Αχέροντα, τον Αμβρακικό και τα Τζουμέρκα. Η παράλειψη του δικού μας τμήματος έχει τις αυτονόητες αρνητικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της περιοχής μας, αν και στις δύο μελέτες ανάπτυξης που έχουν συνταχθεί το περιβάλλον αποτελεί έναν βασικό πυλώνα ανάπτυξης. Σε όλη αυτή την εξέλιξη των περιβαλλοντικών προγραμμάτων των παραπάνω περιοχών, δεν υπάρχει καμία αντίδραση καμιά παρέμβαση και καμιά θέση των δικών μας παραγόντων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και των Συλλογικών Φορέων που συχνά μιλάνε για ανάπτυξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και των NATURA 2000.. Θα λέγαμε ότι το αποφεύγουν, ότι δεν το θέλουν και δεν ενοχλούν τα προϊστάμενα κλιμάκια της Διοίκησης. Κι όμως γύρω μας γίνεται μεγάλη αναφορά στο πρόγραμμα και οι άλλες περιοχές προσδοκούν από αυτά την ανάπτυξη τους και συντάσσουν μελέτες έργων παρεμβάσεων και χρονοδιαγράμματα εκτέλεσης. Αν στο άμεσο μέλλον κορεστεί η περιοχή με αυτές τις επεμβάσεις που προγραμματίζονται, ίσως τότε δεν θα υπάρχει χώρος για ένα δικό μας περιβαλλοντικό πρόγραμμα ανάπτυξης. Και τότε θα είναι αργά για μετάνοιες.

ΖΗΛΕΥΟΥΜΕ

♦ Τελευταία, αν και μπήκαμε στο χειμώνα, και πολλά ακραία καιρικά φαινόμενα επικρατούν σε διάφορα μέρη της χώρας, ειδικά και στην τηλεόραση και σε ένθετα στο Αθηναϊκό τύπο, διαφημίσεις δύο ακριτικών περιοχών του Έβρου και της Ξάνθης. Διαφημίσεις που επικεντρώνονται κυρίως στο φυσικό περιβάλλον και στα επιτεύγματα στον μικροτουρισμό. Καλαίσθητες και επιλεγμένες προβολές που αναδεικνύουν την τοπική τουριστική πρόοδο, τα ήθη και τον πολιτισμό τους, τη φύση και το περιβάλλον. Ήπιοι τόνοι προβολής και ευγενική πρόσκληση για γνωριμία και επίσκεψη. Ομολογώ ότι πρέπει να τους ζηλέψουμε, γιατί και η δική μας πε-

ριοχή έχει πολλά όμοια και ίδια να επιδείξει, αν προλάβουμε να τα διασώσουμε και να τα αναδείξουμε. Κάτι όμοιο σε πιο προχωρημένο στάδιο είδαμε σε προβολή του παραμεθόριου Νυμφαίου, όπου το αποτέλεσμα ανάλογης προσπάθειας είναι ο διπλασιασμός του πληθυσμού στα τελευταία δέκα χρόνια. Δεν θα παραλείψω να αναφερθώ και σε ένα δημοσίευμα για την Πάρνηθα, όπου μία μεγάλη έκταση που αποτελεί Εθνικό Δρυμό, έχει διασώσει ένα πλούσιο φυσικό περιβάλλον μεγάλης βιοποικιλότητας, αλλά και διασώζει επίσης σημαντικά πολιτιστικά μνημεία. Είναι, να μη ζηλεύουμε;

Κ.Χ.Κ.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ

♦ Μέρρες Οκτωβρίου, μέρες που αναπόφευκτα το μυαλό γυρίζει σε εκείνα τα γεγονότα που άφησαν τα σημάδια στον τόπο μας. Κι εγώ, μικρός μαθητής τότε κάνω τη δική μου αναδρομή και τη δική μου θύμηση σε όσα έζησα τις πρώτες μέρες του πολέμου και τις ξαναγράφω:

Η Πρέβεζα, όπου ζούσα τότε, από την πρώτη μέρα του πολέμου, την 28η Οκτωβρίου του 1940, δοκιμάστηκε με βομβαρδισμούς από Ιταλικά αεροπλάνα και ήταν βαρύ το τίμημα που πλήρωσε. Εξήσα εκεί αυτές τις δύσκολες μέρες του πολέμου. Το περιγραφόμενο στη συνέχεια περιστατικό είναι από το βιβλίο μου «Ενα παιδί του '40 θυμάται», από έναν νυκτερινό συναγερμό και αποτελεί μία προσωπική ανάμνηση από τον πόλεμο όπως καταγράφηκε στην παιδική μνήμη:

«Οι αεροπορικές επιδρομές γίνονταν την ημέρα. Έτσι τουλάχιστον η νύχτα ήταν ήσυχη και μπορούσαμε να κοιμηθούμε αμέριμνοι. Ενα βράδυ όμως χάσαμε κι αυτό το καλό. Απροσδόκητα σήμανε συναγερμός. Η πόλη βρέθηκε στο πόδι. Η ανησυχία ξαπλώ-

θηκε και όλοι σκέφτηκαν, πως άρχισαν και νυκτερινές επιδρομές. Μας ξύπνησαν και ντυθήκαμε γρήγορα. Η μάνα άναψε τη λάμπα για να κατεβούμε να πάμε στο καταφύγιο. Απ' έξω άλλοι έτρεχαν προς τα καταφύγια. Κάποιος μας φώναξε χτυπώντας την πόρτα.

- «Σβήστε το φως, δίνετε στόχο, θα μας χτυπήσουν!»

Σβήσαμε το φως και ξεκινήσαμε στα τυφλά βλέποντας μόνο από τις αναλαμπές των εκρήξεων των αντιαεροπορικών βλημάτων.

- Γρήγορα στο καταφύγιο, είπε η μάνα που κρατούσε τον άρρωστο μικρό αδελφό τυλιγμένο σε μια κουβέρτα. Εκεί στο σκοτάδι άλλοι έτρεχαν προς την άλλη. Ένας είχε ένα φακό χεριού αναμμένο. Πάλι φωνές.

- «Σβήσε το φακό, δεν ακούς τα αεροπλάνα; Πετούν από πάνω».

Σ' αυτή τη σύγχυση που μεγάλωνε καθώς ο ήχος των αεροπλάνων έδειχνε πως πετούσαν πάνω από την πόλη και όλοι έτρεχαν, έχασα την επαφή με τους δικούς μου. Κάποια σκυλιά, που κι αυτά έτρεχαν ανάμεσά στον κόσμο, γαύιζαν και συμπληρώναν μια εικόνα απερχόμενης συμφοράς. Κι άλλοι έψαχναν να βρουν τους δικούς τους μέσα στο σκοτάδι. Ακουγες ονόματα.

- «Νίκο εδώ είμαι»,

- «Μαρία από εδώ»!

Χωρίς να το κατάλαβα βρέθηκα στο καταφύγιο στην αποθήκη του Μόσχου, μόνος μου. Εκεί έψαχνα να βρω τους δικούς μου. Πήγαίνα από χώρο σε χώρο φωνάζοντας. - Μαμά, μπαμπά! Δεν έπαιρνα απάντηση. Αισθάνθηκα πάλι μόνος και απροστάτευτος. Κανείς δεν με γνώρισε μέσα στο σκοτάδι. Τότε χωρίς συναίσθηση του κιν-

δύνου βγαίνω από το καταφύγιο να πάω στο άλλο που υπολόγιζα πως θα ήταν οι δικοί μου. Κανείς δεν με σταμάτησε. Βγήκα στους δρόμους και προχωρούσα ενώ πάνω από την πόλη ακούγονταν τα αεροπλάνα. Με τις λάμπες των εκρήξεων των αντιαεροπορικών έβρισκα το δρόμο. Δίπλα μου με ακολουθούσε ένα σκυλί ήσυχο χωρίς να γαυγίζει. Όπου σταματούσα για να δω το δρόμο, σταματούσε και εκείνο δίπλα μου. Ήταν σαν να με προσέχες, σαν φύλακας, καθώς ήμουν απροστάτευτος και μόνος μέσα στη νύχτα. Με ακολούθησε μέχρι το άλλο καταφύγιο όπου βρήκα τους δικούς μου που κι αυτοί ανησυχούσαν για μένα.

- Ήταν μία νύχτα που ο φόβος, η αγωνία και ο κίνδυνος μπήκαν μέσα μου και με έκαναν να νοιώσω πλέον τον πόλεμο να διαπερνά τη σκέψη μου και τη άγουρη λογική του παιδιού. Η νυκτερινή αυτή επιδρομή δεν συνοδεύτηκε από βομβαρδισμό. Η πλήρης σκοτάδι της πόλης ίσως δεν βοήθησε τους Ιταλούς να εντοπίσουν στόχους».....

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΒΑΠΤΙΣΗ

♦ Την θυγατέρα τους βάπτισαν οι Βάλτερ και Όλγα Κριεγκλ στο Λιτζ της Αυστρίας και της έδωσαν το όνομα Ρέα-Κατερίνα. Στους ευτυχείς γονείς και στους παππούδες Χαράλαμπο και Κατερίνα Κωστούλα ευχόμαστε να τη χαίρονται.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Μερόπης ευχαριστεί θερμά τον κ. Σπύρο Κουτσουμπά, Παλαιο-πυργίτη, για την αποστολή δύο βιβλίων του για την ενίσχυση της βιβλιοθήκης μας

ΕΥΧΕΣ ΑΠΟ ΠΑΠΠΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑΓΙΑ

Τον εγγονό μας Βασίλη Παπαστάθη που πέτυχε στο Πολυτεχνείο Θεσσαλονίκης συγχαίρουμε θερμά και του ευχόμαστε καλές σπουδές και ευδοκίμηση

Οι παππούδες Γιώργος και Χρυσούλα Τζήμα

ΖΗΤΕΙΤΑΙ

Από αναγνώστη μας Πωγωνήσιο, ζητείται προς αγορά Πωγωνήσια φορεσιά σε σύνολο ή σε επί μέρους κομμάτια. Όσοι ή όσες διαθέτουν μπορούν να το γνωρίσουν στην εφημερίδα μας τηλέφωνο 26510-70485

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Στα Γιάννενα οροφδιαμέρισμα 3ου, 139 μ2, ασανσέρ, δύο εισόδοι, δύο μπάνια, αυτονομία (μπόιλερ και ηλιακός), θέα στο δάσος, κέντρο-απόκεντρο, 8-ετίας, αποθήκη εντός, τζάκι.
● Πληροφορίες Κα Αγγελική τηλ.: 210-9624250 ή 6979.447820

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:
Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44002), τηλ. 26570-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέστη 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 26510-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»
Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο που εκλέχτηκε μετά από αρχαιρεσίες του ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟΥ κατά τη Γενική Συνέλευση συγκροτήθηκε ως εξής:

ΘΕΡΜΑ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στον Κωνσταντίνο Μηλιώνη, που κατάγεται από το Περιστερί Πωγωνίου και είναι γαμπρός στο Ζάβροχο. Όλο το καλοκαίρι στο Ζάβροχο δούλεψε και έκανε τις εκκλησιακές δωρεάν. Την Αγία Μαρίνα την έβαψε κούκλα, καθώς και τον Αγίο Γεώργιο. Έκανε πολύ δουλειά, δωρεάν δουλειά όλη, όπου

Πρόεδρος: Αθανάσιος Τσάλης
Αντιπρόεδρος: Σωτήριος Δέσης
Γραμματέας: Αμαλία Οικονόμου
Ταμίας: Όλγα Συντάκα
Έφορος Εκδηλώσεων: Δήμητρα Κιτσώνα

του αξίζουν από όλους τους χωριανούς τα συγχαρητήρια. Πρώτα από τον Νικόλαο Κ. Παππά από τον Καναδά και συνέχεια γιατί του αξίζουν που όλη τη δουλειά την έκανε δωρεάν. Ο Άγιος Γεώργιος να τον βοηθάει πάντοτε. Με αγαπή χωριανική

Νικόλαος Κ. Παππάς

ΣΤΟ ΒΑΣΙΛΙΚΟ

ΚΤΙΡΙΟ – ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΕΓΑΣΗ ΤΟΥ ΔΕΝΔΡΟΥ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ

Με πρωτοβουλία Βασιλικιών ανηγείρεται στο Βασιλικό Κτίριο – Μουσείο όπου θα στεγαστεί μετά από συντήρηση και απεντόμωση το κατάλοιπο από το λεγόμενο «Δένδρο του Αγίου Κοσμά», δίπλα στον εκκλησάκι του Αγίου. Για τον σκοπό αυτό ανοίχθηκε ειδικός λογαριασμός με αριθμό 9800-2557-134 στη Γενική Τράπεζα (Υποκατάστημα Κεφαλοβρύσου) όπου οι επιθυμούντες δύνανται να καταθέτουν τη συνεισφορά τους. Στη φωτογραφία

φία φαίνεται ο σκελετός του μνημείου και το εκκλησάκι του Αγίου. Στο επόμενο φύλλο θα έχουμε εκτενέστερη δημοσίευση για το χρονικό και ιστορικό του Δένδρου και πληροφορίες για τη φάση των εργασιών.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ΚΑΙ ΠΩΛΕΙΤΑΙ

αγρόκτημα θερινής διακοπής 1500 στρεμμάτων στη Νεμέρτσικα, στην τοπωνυμία "Βρόσνα" (Κόκκινου) με πηγές εντός.
● Πληροφορίες τηλεφώνω: 6976616487 και 6977012412, 4 - 9 μ.μ

ΘΑΝΑΤΟΙ

- * Απεβίωσε στο Βόλο ο Γεώργιος Τζώρτζ, γαμπρός Δελβινικιώτης ετών 67
- * Απεβίωσε στην Πωγωνιανή η Αικατερίνη Εμμ. Κουκουλάρη ετών 76.
- * Απεβίωσε στην Αθήνα ο Ιωάννης Κίτσιος από την Καστάνιανη ετών 92.
- * Απεβίωσε στην Αθήνα ο Κηδεύτηκε στην Καστάνιανη ο Σταύρος Ζήκος (Αλέξης) ετών 86.
- * Απεβίωσε στον Παλαιόπυργο ο Εμμ. Βαλαβάνης ετών 72.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
2657-0-

ΟΤΕ Δελβινικίου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινικίου	22211
Ταχ. Δελβινικίου	22244
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	41210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22006
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλογος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινικίου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κεφ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365

Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης	
Δελβινικίου	22085-22086
Αστυνομία Βήσσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανω Πωγωνίου	(26570) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινικίου	(26570) 22204
	ΦΑΞ - 22244
Κοιν. Λάδωνης	(26570) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(26570) 31227

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάλτου - Το μεγάλο ντερενι του Πωγωνίου» Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάλτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωριμία με την Πωγωνιανή» Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνιακά» Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπριδίου που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 1
Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Ερευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνυμία κ.ά.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1
Ένα 16σελίδο μεγάλο σχήματος 20Χ28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μάνα μολογεί κι εγώ γράφω» Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.
7. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 2
Θέματα: Ερευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνυμία-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ενα παδί του '40 θυμάται» Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμύσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδήσεσγράφοι του Γένους» Μια καταγραφή ενθυμύσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπάτων (Μερόπης) Πωγωνίου» Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπάτων.
12. Αχ. Βοζιάρη: «Ενα άλλο παδί του '40 θυμάται από την Ιταλοκρατούμενη πλευρά»
- 12Α. Αχ. Βοζιάρη: «Η δεύτερη δεκαετία της ζωής μου»
13. «Πωγωνιακά Χρονικά» Τόμος 3
14. Κων. Χρ. Κωστούλα: «Το δικό μου κανίσι»
15. Ενθυμώσεις του Μάνθου Μάρη
Σχόλια - σημειώσεις Κων. Χρ. Κωστούλα

ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Από τα δελτία της Αστυνομίας Ιωαννίνων, μαθαίνουμε για τον αριθμό των λαθρομεταναστών που συλλαμβάνονται καθημερινά και επαναπροωθούνται στην Αλβανία. Άγνωστος βέβαια είναι ο αριθμός εκείνων που ξεφεύγουν. Τελευταία, θα το πρόσεξαν και πολλοί συμπατριώτες μας, ο αριθμός αυτός των συλλαμβανόμενων, αυξήθηκε πολύ σε αρκετές δεκάδες ενώ πριν από το καλοκαίρι είχε αριθμό ακόμη και μονοψήφιο. Ένας σημαντικός αριθμός από αυτούς συλλαμβάνονται στα όρια της επαρχίας μας ή εν πάση περιπτώσει περνάνε από τα μέρη μας. Όλοι αντιλαμβάνονται την επικινδυνότητα αυτής της κατάστασης τώρα μάλιστα τον χειμώνα που σε πολλά χωριά μας οι κάτοικοι είναι ελαχιστοί και σε μερικά δεν μετράει κανένας το ψυχόμετρο.

ΠΑΛΙ ΘΑ ΨΑΞΟΥΝ ΓΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ!

Δημοσιεύτηκε η είδηση σε Γιαννινοτικές εφημερίδες, ότι πάλι θα γίνουν γεωτρήσεις κάπου στη περιοχή Καλπαζίου για την... ανακάλυψη πετρελαίων κοιτασμάτων! Δεν γνωρίζουμε περισσότερες λεπτομέρειες, παρά ότι το βάθος της νέας γεώτρησης θα ξεπεράσει το βάθος στο οποίο έφθασε η προηγούμενη. Όπως πολλοί Πωγωνήσιοι γνωρίζουν, γεωφυσικές επιφανειακές έρευνες έχουν γίνει και στο Πωγώνι, ενώ ιστορικά πολλές φορές έχει γίνει αναφορά για τις «ενδείξεις» στην περιοχή της Λάβωνης και τα όσα έχουν γραφεί στο παρελθόν για «φλέβες» που έρχονται από την Αλβανία.

ΣΤΑΦΥΛΙΑ ΑΧΑΪΑΣ!

Παρόλο που τα αμπέλια σπανίζουν και ίσως μετριούνται στα δάχτυλα των χεριών, εν τούτοις η ταυτοπροσπαγωγή και εφέτος είναι δυσανάλογα μεγάλη για μία αμελητέα παραγωγή σταφυλιών. Μα, θα πει κανείς, είναι και τα πέργουλα! Είναι, αλλά και πάλι το έλλειμμα φαίνεται, για μία τόσο εκτεταμένη τοιπουροπαραγωγή! Ας είναι όμως καλά κάποιες άλλες σταφυλοπαραγωγές περιοχές και η αγορά που ενισχύει τα πατητήρια, συμπληρώνει την επιθυμητή τοιπουροπαραγωγή και συγχρόνως ανεβάσει και το ...γράδο! Αυτοκίνητα ολόκληρα έφθασαν μέχρι τα ακραία χωριά από τέτοιες περιοχές, μεταξύ των οποίων πρώτη έρχεται η ...Αχαΐα! Τοίπουρο Πωγωνίου με δόση από σταφύλια... Αχαΐας! Μήπως πολλοί τέτοιοι συνδυασμοί δεν γίνονται και με τα κρασιά που πίνουμε με γνωστές φήμες; Να πούμε κι εδώ ότι έφθασε η... παγκοσμιοποίηση; Στην υγεία μας και εφέτος! Του χρόνου, ποιος ξέρει, μπορεί να έχουμε και... Κινέζικα!

Η ΚΙΝΗΣΗ ΣΤΟ ΓΙΟΡΤΑΣΤΙΚΟ ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΣΤΙΣ 28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

♦ Το γιορταστικό τριήμερο με την ευκαιρία της 28ης Οκτωβρίου, κατά το οποίο παρατηρήθηκε μεγάλη έξοδος από τα μεγάλα αστικά κέντρα, έφθασε και την επαρχία μας το ρεύμα, με μία μικρή δόση. Στα λίγα καταλύματα που έχουν δημιουργηθεί και λειτουργούν στο Πωγώνι, σαν ξενώνες ή δωμάτια, παρατηρήθηκε μία καλή πληρότητα και μάλιστα από ξένους επισκέπτες. Είναι ένα αισιόδοξο μήνυμα για όσους διαθέτουν αυτές τις προϋποθέσεις και δημιούργησαν αυτές τις μονάδες, αλλά και για όσους έχουν κάποιες σκέψεις να ασχοληθούν με τέτοιες επιχειρήσεις. Οι ευκαιρίες που δίδονται από ειδικά προγράμματα και τον νέο αναπτυξιακό νόμο είναι καλές. Θα πρέπει να σημειώσουμε επίσης ότι έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον για τέτοιες επισκέψεις και κρατήσεις δωματιών και για τις εορτές των Χριστουγέννων, ακόμη και για το Πάσχα. Ο τομέας αυτός έχει ενδιαφέρον και αποτελεί μία από τις συνιστώσες ανάπτυξης της επαρχίας μας. Η συνέχεια θα δείξει ποια θα είναι αυτή η προοπτική για το Πωγώνι.

ΣΤΗ ΛΑΒΔΑΝΗ - ΞΕΦΡΑΓΟΣ ΚΥΝΗΓΟΤΟΠΟΣ

Ξέφραγος κυνηγότοπος κατάντησε η περιοχή της Λάδωνης και ακόμη μεγαλύτερη έκταση, όπως μαθαίνουμε από σπόντα! Σαφάρι και χτένισμα γίνεται από ομάδες κυνηγών που πολλές φορές, λένε, ξεπερνούν και τους σαράντα, στο κυνήγι του αγριογούρουνου. Από ράχη σε ράχη και με όλα τα... τεχνολογικά μέσα σκουπίζουν την περιοχή από ό,τι... κινείται και ό,τι... πετάει! Δεν καταλάβαμε ακριβώς και τι έγινε στον παλιό δρόμο προς το Μοναστήρι ΜακρήΑλέξη που είχε κλείσει από βλάβωση. Κάποιοι τον άνοιξαν... εθελοντικά για να περυνούν τα... ντουφέκια! Θα μπορούσαμε να έχουμε υπεύθυνες πληροφορίες και ειδήσεις από τον Κοινοτάρχη, όπως μας έχει υποσχεθεί, αλλά εκείνος αποφεύγει να μας δώσει δείγμα γραφής και... υπογραφής. Όπως ακόμη και με εκείνη τη μελέτη για την ελεγχόμενη περιοχή την οποία... ανέμιζε στο Συνέδριο της Λάδωνης το 2004, και της οποίας αγνοείται η τύχη και η... επιτυχία! Έγινε, ή μήπως δεν έγινε μελέτη;

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Από τις ανακοινώσεις της Νομαρχίας Ιωαννίνων για την εξέλιξη των έργων της Νομαρχίας ξεχωρίσαμε εκείνες που αναφέρονται σε έργα του Πωγωνίου
Α) Υπογραφή συμβάσεων: Υπογράφηκε από τον Νομάρχη και τον ανάδοχο η σύμβαση για το έργο βελτίωση-ασφαλτόστρωση επαρχιακής οδού Χάνι Δελβινάκι - Πωγωνιανή - Δρυμάδες που είναι ενταγμένο στο πρόγραμμα Interreg III προϋπολογισμού 9.650.000 ευρώ..
Β) Έγκριση μελετών: Η Νομαρχιακή επιτροπή ενέκρινε τη μελέτη του έργου Βελτίωση ασφαλτόστρωση οδού Κ. Λάδωνη - Μονή Μακρυαλέξη, προϋπολογισμού 856.000 ευρώ.
Γ) Ένταξη έργου: Στην Κοινοτική Πρωτοβουλία Interreg III Ελλάδα-Αλβανία εντάχθηκε το οδικό τμήμα «Γέφυρα Αγίων-διακλάδωση προς Δολιανά» του άξονα Κακαβιά-Καλπάκι προϋπολογισμού 10.000.000 ευρώ
Δ) Αναδοχοί έργων: Αναδείχθηκε ανάδοχος του έργου Αναπαλάωση Γυμνασίου Πωγωνιανής (6' φάση) προϋπολογισμού 170.000 ευρώ, η ΚΕ Δ. Ζωγράφου-Κ. Ντίνου

ΚΑΚΑΒΙΑ

Στο διάβα αυτό από και προς την Αλβανία, που είναι η επίσημη πύλη της χώρας, τελευταία έχουν διαπιστωθεί κάποια φαινόμενα που έχουν σχολιαστεί και τοπικά από τις Γιαννινοτικές εφημερίδες, αλλά και από τον Αθηναϊκό τύπο και τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης. Εντοπίστηκαν αρκετές περιπτώσεις διελύσεως κλεμμένων πολυτελών αυτοκινήτων μερικά από τα οποία προέρχονταν και από ξένες χώρες. Τα σχόλια ήταν αυστηρά, όχι μόνο για τα περισσότερα των κλεμμένων αυτοκινήτων αλλά και γενικότερα για την ασφάλεια των συνόρων. Αποτελεί και αυτό μία θλιβερή διαπίστωση που αντανάκλασε και στη ζωή των κατοίκων της επαρχίας μας, οι οποίοι εμφανίζονται να διαβούν σε έναν χώρο «αμαρτωλό» και ύποπτο παρανομιών. Σκιαζεται δηλαδή η εικόνα της επαρχίας μας και δημιουργούνται αναστολές για κάθε προσπάθεια βελτίωσης της περιοχής μας, ενώ οι ανησυχίες και για τα κλειστά σπίτια των αποδήμων είναι μεγάλες.

ΣΤΟ «ΘΗΣΕΑ» ΤΟ ΑΠΟΧΕΤΕΥΤΙΚΟ ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟΥ

Στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» εντάχθηκε το έργο αποχέτευσης λυμάτων του οικισμού Κεφαλοβρύσου με προϋπολογισμό 1.500.000 ευρώ. Η ανακίνωση έγινε από το γραφείο του υφυπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κ Σταύρου Κεφαλογιάννη με τη συνεργασία του υφυπουργού ΕΣ.Δ.Δ.Α. κ Αθ. Νάκου και Οικονομίας -Οικονομικών κ Χρήστου Φώλια, και το έργο αυτό θεωρείται σημαντικό για την ποιοτική αναβάθμιση του οικοσυστήματος του ποταμού Καραλά.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Πολλά προγράμματα εξαγγγέλλονται για τις βιολογικές γεωργικές καλλιέργειες και βιολογικές κτηνοτροφικές επιχειρήσεις, μαζί και το πρόγραμμα των «Νέων Αγροτών» εδώ και πολλά χρόνια. Δεν είναι γνωστό πόσο αυτά τα προγράμματα αγγίζουν την επαρχία μας, και ποια αποτελέσματα επιτεύχθηκαν. Όμως και στον ευρύτερο χώρο του Νομού μας δεν φάνηκε κάποιο προϊόν με ταυτότητα βιολογικής παραγωγής και προσφοράς. Όλα αυτά δημιουργούν έναν προβληματισμό, τόσο για την επιτυχία των προγραμμάτων στην επαρχία μας όσο κυρίως, πόσο μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη της και στην προβολή κάποιων ταυτότητας. Περιμένουμε τα αποτελέσματα και τις ειδήσεις που θα δημιουργήσουν κάποιες αισιόδοξες προοπτικές.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΟΓΟΖΙΟΥ

Τώρα που τόσο συζήτηση γίνεται για το ενεργειακό πρόβλημα της χώρας με την άνοδο της τιμής του πετρελαίου, και τις δυσκολίες που εξαγγέλλονται για τη δημιουργία μονάδων ηλεκτροπαραγωγής από άλλες πηγές, γίνεται επίκαιρη η συζήτηση στο τόπο μας για εκείνο το ξεχασμένο υδροηλεκτρικό έργο του Ρογοζιού. Στην πρώτη μάστιγα εφαρμογή του «Καποδιστρια» έπεσε το θέμα και στα πολεμολογικά κείμενα και θέματα με σημαντικά κέρδη για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τη δημιουργία Δημοτικής Επιχείρησης Ενέργειας και πολλά οφέλη για τους κατοίκους. Επειδή μπαίνουμε σε πολεμολογική περίοδο και συζητούνται ακόμη το Γ' Κ.Π.Σ. αλλά και το νεότερο Δ' Κ.Π.Σ. που... έρχεται με πολλές υποσχέσεις για μεγάλα έργα, να δούμε ποιος θα τολμήσει να το επαναφέρει στο τραπέζι και να το... επικαιροποιήσει! Μια ακόμη δόση ελπίδας μας χρειάζεται!

ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΧΟΥ & ΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΙΑΚΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Σολωμού 20, 10682 Αθήνα

Τηλ.: (210) 3302095, Fax: (210) 3836761, E-mail omikgr@hol.gr

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 FAX: 9618929

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ

ΥΛΙΚΟ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

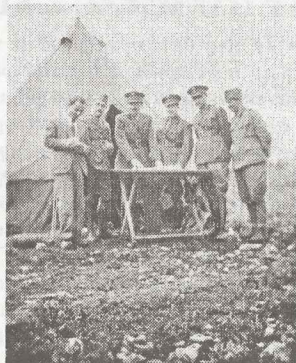
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- αυτοματισμοί
- θυροτήλεφωνα
- τηλεφωνικό υλικό
- πινάκες
- ενδοσυνεννοήσεις
- όργανα μετρήσεως
- φορτισμός
- λαμπτήρες
- φωτιστικά σώματα
- παντός τύπου

Φωτογραφίες από το ΕΠΟΣ του '40

Στο μέτωπο - Στα χιόνια

1939

Με το χαμόγελο στα χείλη

ΚΩΣΤΑΣ ΔΟΥΓΕΚΟΣ
ΗΡΩΑΣ ΤΟ '40 - ΕΠΕΣΕ ΣΤΙΣ ΔΡΥΜΑΔΕΣ

Μια απρόοπτη, όσο και συγκινητική συνάντηση είχα στο χωριό μου Δρυμάδες από δύο ζευγί Θηβαίων κατοίκων Τανάγρας. Το όνομα του ενός, Κώστας Μπλάνας, κι έψαχνε να βρει τον πατέρα του Κώστα Δουγέκο. Είχε πληροφορίες από τη μάνα του ότι ο πατέρας του σκοτώθηκε στις 25 Νοεμβρίου του '40, και από το ΓΕΣ ότι σκοτώθηκε από βομβαρδισμό στις Δρυμάδες. Πράγματι γνώριζα, γιατί ήμουν 16 χρονών τότε, ότι σκοτώθηκε από βομβαρδισμό του σχολείου ένας Κώστας και υπήρχαν και 17 τραυματίες οι περισσότεροι από τις βαριές πλάκες της στήγης. Αυτών τον Κώστα καθώς κι έναν Αριστείδη από Χαλκίδα τους θάψαμε με τον παπα-Νικήτα στον ΑηΘανάση και κάθε 28 Οκτωβρίου ο παπάς μνημόνευε τον Κώστα και τον Αριστείδη. Ο Κώστας ο νεώτερος που με επισκέφθηκε είχε τη φωτογραφία του στρατιώτη πατέρα του ετών 25. Ήταν στα μεταγωγικά και μιλούσαν και αρβανίτικα οι Θηβαίοι, κι αυτό μου το επιβεβαίωσαν, γιατί και τώρα γνωρίζουν και τα αρβανίτικα. Από δω και πέρα οι στιγμές ήταν συγκινητικές. Τους έδειξα που ακριβώς σκοτώθηκε ο πατέρας του, που ακριβώς τον θάψαμε, κι ότι τα οστά του μαζί με άλλα βρίσκονται στο κενόταφιο. Εκεί στο κενόταφιο ακουμπήσαμε τη φωτογραφία του ήρωα στρατιώτη κι ο παπα-Φάνης έψαλλε τρισάγιο. Τον ρώτησα αν ήταν 2-3 χρονών κι αν τον θυμάται και μου απάντησε ότι δεν τον γνώρισε γιατί ήταν στην κοιλιά της μάνας του γιαυτό πήρε το όνομα του πατέρα του, Κώστας. Σ' αυτό το σημείο δεν άνθεξα, συγκινήθηκα και κλάψαμε αγκαλιασμένοι. Τον παρηγόρησα και τούδινα βάρος ότι πρέπει νάναι περήφανος για τον πατέρα του που ήταν ένας ήρωας. Πήγαμε για καφέ στο σπίτι μου και φεύγοντας μου είπε ότι ήταν πολύ ευχαριστημένος και ικανοποιημένος γιατί ο πατέρας του θάφτηκε με όλες τις τιμές και δεν άφησε το κουφάρι του στ' αφιλόξενα αλβανικά βουνά να τον φάνε τα σκυλιά. Αυτά τα λίγα γιατί η συγκίνηση περισσεύει.

Θωμάς Πλιάκος

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΟΨΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

«Χαιρετήθηκε και χωριστήκαμε»

«Όταν σταθεροποιήθηκε το μέτωπο, είμασταν κάποιον σε χωριά του Τεπελενίου. Μια μέρα μια ομάδα από το τμήμα μας πήγαμε να πάρουμε νερό από κάποια βρύση που ήταν σε ένα ρέμα και δεν είχε παγάσει. Είμασταν τότε εκεί στο φοβερό Μάλι-Σπάτι. Στη βρύση που φθάσαμε δοκιμάσαμε μια εκπληξη και βρεθήκαμε σε αμυγνιά. Βρήκαμε εκεί Ιταλούς στρατιώτες που και αυτοί έπαιρναν νερό από την ίδια πηγή για τους ίδιους λόγους που είχαμε φθάσει και εμείς με τα παγούρια τους για νερό για τους δικούς τους. Δεν είπαμε τίποτε. Υποταχθήκαμε στην κοινή μοίρα. Τους δώσαμε τσιγάρο που το πήραν. Αυτοί με νοήματα μας έδειξαν το δρόμο που ήταν ασφαλής για να μη μας χτυπήσουν τα πολυβόλα τους. Χαιρετήθηκε και χωριστήκαμε»

♦ Μαρτυρία του Παναγιώτη Λύτη Ποντικατιώτη που υπηρετούσε στο Τάγμα Δελβινάκιου.

Η ΚΑΣΤΑΝΙΑΝΗ ΚΕΝΤΡΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
ΤΟΥ 1940 - ΓΙΑΤΙ ΦΡΕΝΑΡΙΣΑΝ;

Καταγράψαμε την προσπάθεια των Καστανιανιτών και την επιτυχημένη πρωτοβουλία του Καστανιανίτη φιλόλογου και ερευνητή Βαγγέλη Πριώνη με την έκθεση που οργάνωσαν την περασμένη χρονιά, βιβλίων και εντύπων για τον πόλεμο του 1940-41. Και μόνη η συγκέντρωση περισσότερων από 200 βιβλίων που αναφέρονται στο Έπος εκείνο, αποτελεί έναν πραγματικό θάλο, και ίσως είναι η μοναδική συλλογή σχετική με το θέμα. Είχαμε γράψει τότε ότι ευχής έργον θα ήταν να δημιουργηθεί στην Καστανιάνη ένα Κέντρο Αναφοράς στον πόλεμο του 1940-41, ένα μοναδικό σημείο στον Ελλαδικό χώρο όπου να συγκεντρώνεται κάθε πληροφορία και κάθε γραφή για το έπος εκείνο και εκεί ανήμερα στις 28 Οκτωβρίου να οργανώνεται μία τελετή, ένα μνημόσυνο, μαζί και ένα συνέδριο όπου ειδικοί θα προσθέτουν τις δικές τους μαρτυρίες και απόψεις για τον πόλεμο. Η Καστανιάνη ήταν στην πρώτη γραμμή και δέχθηκε τα πρώτα πυρά των εμβολέων. Και εκεί ήταν ταγμένα τμήματα του Ταγματος Δελβινάκιου που αποτελούσαν κατά το πλείστον από στρατιώτες καταγόμενους από το Πωγωνίο. Πού βρίσκεται η συνέχεια εκείνης της επιτυχημένης προσπάθειας; Γιατί φρενάρισαν;

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΕΣ ΤΟΥ 1940

Οκτώβριος πάλι, μέρες που γιορτάζουμε την 28η Οκτωβρίου, μια δοξασμένη σελίδα της ιστορίας μας. Τότε που τα παλικάριά μας, με τη λόγχη, πάνω στα βορειοηπειρωτικά βουνά πήραν στο κυνήγι τους φρατέλους του Μουσουλίνη. Γι'ονταί πάλι οι καθιερωμένες παρελάσεις και εκφωνούνται από τους επισημούς οι συνηθισμένοι πανηγυρικοί της ημέρας.

Όμως, ως συνήθως, θα ξεχάσουμε κάποιους άλλους αφανείς ήρωες και όμως, στον πόλεμο αυτό έπραξαν έργα μεγάλα και θαυμαστά. Τις Ηπειρώτισσες γυναίκες, που έκαναν το δικό τους θάλο και έγραψαν τη δική τους ιστορία. Έναν άθλο απίστευτο και μια ιστορία δοξασμένη. Μια ιστορία που δεν πρέπει να ξεχαστεί. Μια ιστορία που μια τέτοια μέρα πρέπει να την διηγούνται οι γιγιάδες στα εγγόνια τους και κυρίως εδώ στην Ηπειρο. Για να ξέρουν από ποια γενιά κατάγονται,

γενία πρώων αλλά και ηρωίδων. Μια από τις μεγάλες δυσκολίες του πολέμου του 1940 ήταν ο ανεφοδιασμός του στρατού μας με πυρομαχικά. Τα κακοτράχαλα βουνά της Βορείου Ηπείρου ήταν δύσβατα, κλεισμένα από τα χιόνια της βαρυχειμωνιάς που έπεσε τότε. Στενά και επικίνδυνα μονοπάτια, με απότομες χαράδρες δεξιά και αριστερά ανηφόριζαν τα βουνά. Τα ζώα προχωρούσαν αργά κι ακομαχώντας, κινδυνεύοντας να γκρεμιστούν στο βάραθρο μαζί με το πολύτιμο φορτίο τους. Η μεταφορά των πυρομαχικών ήταν προβληματική. Ξεσηκώθηκαν τότε οι Ηπειρώτισσες γυναίκες. Κορίτσια ροδομαγουλά και ηλικιωμένες λεβεντισσες. Φλέγονται από τον πόθο να βοηθήσουν την πατρίδα που κινδύνευε, μα και από τον πόθο για να σταθούν δίπλα στους άνδρες τους, τα παιδιά τους και τ' αδελφία τους, που μάχονταν με φωτιά και αίθερα στην πρώτη γραμμή. Φορούσαν τη γιορτινιά τους, σαν να πήγαιναν στο χοροστάι για το πανηγύρι του χωριού, και προσφέρθηκαν να αναλάβουν αυτές να μεταφέρουν τα πυρομαχικά στο στρατό μας, που κινδύνευε να μείνει άοπλος! Αυτές γνώριζαν τα μονοπάτια της Ηπείρου σπιθαμή προς σπιθαμή, σαν το σπίτι τους. Περιήφανες και μεγαλόψυχες ανέλαβαν με αυτοθυσία το βαρύ έργο του ανεφοδιασμού του στρατού. Ήξεραν πως για να φθάσουν στο σκοπό τους τις περίμενε μαρτυρικός Γολγοθάς. Αληθινές αμαζόνες όμως, γυναίκες ηπειρώτισσες, όμορφες και λυγρές, λεπτοκαμωμένες από τη φύση τους. Άξιες κόρες της Ηπειρωτικής Γης. Ζαλώθηκαν στην πλάτη τους τα βαριά κιβώτια των πολεμοφοδίων και έπαιρναν τα μονοπάτια. Το βάρος ήταν ασήκωτο. Η αγάπη τους όμως για την πατρίδα και η πίστη τους στο σκοπό της λευτεριάς τους έδινε φτερά. Κι ως βάδιζαν στα δάση και τις ρεματιές, ζαλωμένες κι αμίλητες η μία πίσω από την άλλη, μες' το σύμφωνο του χιονιά και της βροχής, έμοιαζαν με Δρυάδες σε χορό αρχαίας τραγωδίας. Ο θάνατος φτερογύριζε πάνω τους και παραμόνευε σε κάθε τους βήμα στο φαράγγι και τις ρεματιές. Μα προχωρούσαν, προχωρούσαν, προχωρούσαν ακατάβλητες, κι ανεβάναν, ανεβάναν όλο ανεβάναν, σκαρφαλώνοντας στα φαράγγια και στις κακοτράχαλες βουνοκορφές. Έτσι έφθαναν τα πυρομαχικά στους στρατιώτες μας που πολεμούσαν τον εχθρό. Ο πόλεμος συνεχιζόταν αμείλικτος και οι νίκες έρχονταν η μία πίσω από την άλλη. Κορυτσά, Πόγραδετς, Αργυρόκαστρο, Χειμάρρα, Τεπελενί. Οι πόλεις της Βορείου Ηπείρου ελευθερωνόνταν η μία μετά την άλλη. Χάρη στον ηρωισμό των παιδιών της Ελλάδας, αλλά και χάρη στις γυναίκες τις Ηπειρώτισσες, που κατόρθωσαν το ακατόρθωτο!

Αυτή είναι η ιστορία που πρέπει να διηγούνται σήμερα οι παλιοί, που την θυμούνται, στους νέους που πρέπει να μάθουν την αληθινή ιστορία της Ηπείρου. Ίσως να υπάρχει ακόμα στη ζωή κάποια από αυτές τις ηρωίδες τις Ηπειρώτισσες γυναίκες. Οι πιο πολλές βέβαια δεν θα υπάρχουν πιά σήμερα. Θα έχουν φύγει από αυτή τη σύντομη ζωή. Ας γονατίσουμε με σεβασμό στη μνήμη αυτών των Ηρωίδων και ας πούμε ένα Μεγάλο Ευχαριστώ τόσο γι αυτό το κατόρθωμά που έκαναν, όσο και για το παρά-

Συνέχεια στην 5η σελ.

Φωτογραφίες από το ΕΠΟΣ του '40

Κάπου στο μέτωπο

1939

Η ΝΙΛΑ ΤΩΝ ΙΤΑΛΩΝ

♦ Τις μέρες της επετείου της 28ης Οκτωβρίου, το μυαλό μας γυρίζει στο 1940. Εγώ δεν θα αναφερθώ στη μεγάλη νίκη και τις ένδοξες σελίδες του Ελληνικού Στρατού. Αυτά θα τα γράψουν άλλοι πιο δόκιμοι για την εργασία αυτή. Εγώ θα αναφερθώ στα παθήματα των Ιταλών αλλά και την άλλη όψη, την καλή, πολλών αντιφασιστών που ήταν να τους λυπάσαι παρά να τους μισείς. Τις πρώτες μέρες που εισέβαλαν στην πατρίδα μας και στο χωριό μου τις Δρυμάδες, με τα φτερά στα κράνη, τις ομπρέλες, τα ακορντεόν και τα μαντολίνα τους, πήραν την πρώτη ψυχρολουσία με τους οκτώ νεκρούς σε μισή ώρα. Αυτοί δεν πλιατσικολόγησαν, αλλά τη δεύτερη μέρα παρουσιάστηκαν οι εθελοντές αλβανοί ασπροσκώφηδες που μας πήραν τα ζώα και πλιατσικολόγούσαν οτιδήποτε, από μούλαρι και γίδι μέχρι σέγκουνια και ποδιές. Αυτοί στην οπισθοχώρησή τους πρώτοι-πρώτοι κουβαλώνοντας τα πλιάτσικα στη λαμπουργία της Αλβανίας. Αυτούς τους μισούσαμε θανάσιμα. Οι Ιταλοί δεν μας κοιτούσαν με μίσος. Εμείς τους κοιτούσαμε με μίσος, βουβόι, κι αυτοί το καταλαβαίνανε. Με τους οκτώ νεκρούς τους ήταν φανερά στενοχωρημένοι αλλά δεν ξέσπασαν σε μας. Επαναλάμβαναν συνεχώς «κακός ο πόλεμος». Η συνέχεια τους επεφύλαξε τόσες συμφορές που αρχίσαμε να τους λυπόμαστε. Ήταν κι αυτοί άνθρωποι, που άφησαν τα κουφάρια τους στις ράχες και τους περίμεναν να γυρίσουν μανάδες, γυναίκες και παιδιά. Όταν προωθήθηκαν στο Καλπάκι και συνάντησαν τη σθεναρή αντίσταση των Ελλήνων τότε τους έπιασαν οι μελανοχιτώνες αγκαζέ για να μη, οπισθοχωρήσουν, φωνάζοντας «αβάντι-αβάντι» και τους οδηγούσαν σαν πρόβατα στη σφαγή σε κατά μέτωπο επίθεση στο ακάλυπτο Λεκανοπέδιο που τους λιάνιζαν τα ελληνικά πολυβόλα. Έβρεχε συνεχώς και βάλτωσαν στη λάσπη κι αυτοί και τα μηχανήματά τους και τα ελαφρά τους ταγκς. Στο χωριό μας είχαν εγκαταστήσει η Φινάτσα, κάτι σαν τελωνειακή φρουρά που την αποτελούσαν στρατιώτες που δεν τους είχαν εμπιστοσύνη, αντιφασίστες κατά βάσιν. Στις 15-16 Νοεμβρίου άρχισε η αντίστροφη μέτρηση. Η αντιπθεση των Ελλήνων και η άτακτη οπισθοχώρηση των Ιταλών. Στις 21-22 Νοεμβρίου περνούσαν από το χωριό μας οπισθοχωρώντας άτακτα, ανακατεμένοι πυροβολικό, όλοι και πεζούρα χωρίς τάξη, καταλακτωμένοι, αζύριστοι, λασπώνοντες ως τη μέση και καταξοσχισμένοι με μαδημένα τα φτερά και χωρίς κράνη οι περισσότεροι αλλά και το χειρότερο, πεινασμένοι. Όπως περνούσαν σ' αυτή την ελεεινή κατάσταση, κι ενώ είχαν τη δύναμη να το πάρουν με τη βία, διακόνευαν, δείχνοντας τη μισή παλάμη τους «πόκο πάνε» κι εμείς που τους λυπόμαστε τους δίναμε από λίγο ψωμί μέχρι που τελείωσε και τους λέγαμε: «νον τσίε». Ένας φασίστας μας έδιωξε γιατί το θεωρούσε προβλητικό να ζητούν ψωμί οι άντρες της αυτοκρατορίας του Μουσολίνι των οκτώ εκατομμυρίων λογών. Αλλά η ιστορία δεν γράφεται μόνον με θάρος και ψυχή. Μετά το πσιώπλατο χτύπημα των Γερμανών, επακολούθησε η κατάρρευση του μετώπου στην Αλβανία και η επάνοδος των Ιταλών. Στο χωριό μας επανήλθαν οι ίδιοι της Φινάτσας λίγο ντροπισμένοι παρά περήφανοι Σιγ-σιγά μάθαμε που ήταν αντιφασίστες και αποχτήσαμε σχέσεις. Ένας νεαρός από την Τεργέστη ο Μάριο Φελντίνι, μας διαβίβαζε καθημερινώς τις ειδήσεις για τη νύχτα του «κόρουπος άφρικα» του Ρόμελ και για τους βομβαρδισμούς των Αγίων Σαράντα και της Αιυάνας από τους Εγγλέζους. Μας έλεγε να φυλαγόμαστε από έναν βαμμένο και αγέλαστο μελανοχιτώνη. Πόλτσι το όνομά του. Ο Μάριο μας έλεγε ότι θ' αυτομολούσε στους Εγγλέζους. Ποιος ξέρει τι ν' απόγινε. Καλός άνθρωπος κι αυτός και οι άλλοι της Φινάτσας που κουβαλούσαν ζάχαρη, μαρμελάδα και μακαροτσίνια στους αρρώστους. Ένας «αποπνύατος», στα ελληνικά νομίζω ήταν ανθυφασιστής, ο δυστυχής νομίζω ότι θα μείνουν για πάντα στην Ελλάδα και κουβάλησε στο χωριό τη γυναίκα του και τα τρία πανέμορφα κοριτσάκια που παίζανε με το Σπύρο το «γύρω-γύρω όλοι» στα Ιταλικά που το θυμάται ακόμη και σήμερα. Ήσυχο ανθρώπινο όπως και οι άλλοι. Καλοβαλμένοι, καθαροί, αρωματισμένοι, μουσικοφιλοί κι ερωτάρηδες, πιο μεσογειακοί από μας. Όταν συνθηκολόγησε η Ιταλία με τους συμμάχους οι Ιταλοί διαλύθηκαν και κακή καθώς ο καθένας ζητούσε να γλιτώσει το κεφάλι του. Ο αποπνύατος έφυγε μαζί με την οικογένειά του. Είχαμε συνδεθεί μαζί του και η σκέψη μας ήταν να γυρίσει σίως στην Ιταλία. Ποιος ξέρει τι του επιφύλαξε η μοίρα. Οι γερμανοί δολοφόνοι όπου τους βρίσκανε αφού τους προηλάκιζαν και τους κλωτσούσαν τους σκότωναν σαν τα σκυλιά αν δεν τους έπνιγαν μαζί με τα πλοία τους. Πολλοί φύγανε στα χωριά δουλεύοντας στα χωράφια και τα αμπελία αδιαμαρτύρητα για ένα κομμάτι ψωμί. Ήταν να τους λυπάσαι γι αυτήν τους την κατάσταση να τους μισείς. Βέβαια ένας κατακτητής εισβολέας είναι πάντα ένας εχθρός και αιτίος της δυστυχίας και της πείνας της κατοχής και των συλλήψεων και των γεμάτων φυλακών από πατριώτες. Όμως πλήρωσαν με το παραπάνω και δεν είναι φταγμένοι ο Έλληνας να κρατά για πολύ το μίσος, για τους χθεσινούς εχθρούς και τώρα φίλους μας. Είμαστε πρώτα-πρώτα άνθρωποι.

Θωμάς Πλιάκος

Ο ΜΗΤΣΟΣ ΜΠΑΤΖΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΛΑΡΙΝΟ ΤΟΥ

♦ Ο Μήτσος Μπατζής ήταν από τα Γιάννενα. Μουσικός. Έπαιζε στα πανηγύρια, στις γιορτές και στις χαρές. Πριν από τον πόλεμο του Σαράντα ήρθε στην Αθήνα, όπου ξεχώρισε ανάμεσα σ' όλους τους οργανοπαίχτες.

Ένα πρωί οι σειρήνες άρχισαν να ουρλιάζουν.

- Τι είναι, μαρέ παιδιά;

- Τι είναι! Πόλεμος... Θέλουν να πατήσουν τα χώματά μας...

- Θέλουν; Κι εμείς τι είμαστε; Δε θα τους πολεμήσουμε; Θα κάσουμε με

σταυρωμένα τα χέρια να τους

πούμε «περάστε»; Άντε, παι-

διά... Πάμε να παρουσιαστούμε.

Μόνο δυο λεπτά, να πάρω το

κλαρίνο μου...

Και ο Μήτσος, μαζί με όλους τους άλλους, πήγε να πολεμήσει για τη λευτεριά της πατρίδας.

Εκεί στα βουνά ο πόλεμος ήταν δύσκολη δουλειά. Χιόνι, κρύο, πείνα και κακοπέραση... Κάποτε όμως τα παλικάρια του λόχου ανακάλυψαν κάποιον που 'χε μεράκι με τη μουσική και καθόταν κι έπαιζε μοναχός του, όταν ξεκουράζονταν απ' τις μάχες... Ανακάλυψαν το κλαρίνο και, βέβαια, αυτόν που του 'δινε ζωή... Τον Μήτσο. Μετά τη μάχη τραγουδούσαν τα νοσταλγικά τραγούδια του κάθε στρατιώτη για τη μάνα του και τον πατέρα του, για τη γυναίκα του και τα παιδιά του... πάντα παρέα με το κλαρίνο του Μήτσου. Και γλένταγαν και χόρευαν για την κάθε μέρα που περνούσε κι ήταν ακόμα ζωντανό.

Πολλές φορές οι μάχες ήταν σκληρές και πολλοί στρατιώτες τραυματίζονταν ή σκοτώνονταν. Και πάλι το κλαρίνο συνέδετο το στερνό μοιρολόι για τα ηρωικά παλικάρια του λόχου.

Κάποτε όμως ο θάνατος έφερε το τέλος στη ζωή του Μήτσου. Βουβόι οι στρατιώτες τον θάψανε μαζί με το κλαρίνο του. Ήταν το ειρηνικό του όπλο, ήταν η ψυχή του, ήταν η συντροφιά του... Δεν μπορούσαν να του το στερήσουν.

Ο Μήτσος Μπατζής δεν πήρε κανένα παράσημο, όμως ξέρονται τι έδωσε....

Μαρία Κυνηγού

Σημείωση:

♦ Το παραπάνω κείμενο μας έστειλε ο Πωγωνίσιος φιλόλογος και ερευνητής Ευάγγελος Πριώνης, που το βρήκε σε βιβλίο της ΤΡΙΤΗΣ ΤΑΞΗΣ του Δημοτικού στις εκδόσεις του Οργανισμού Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων του Υπουργείου Παιδείας.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΕΣ ΤΟΥ 1940

Συνέχεια από την 4η σελ.

δείγμα Προσφοράς και Αυτοθυσίας που μας άφησαν. Θαυμάστα ιστορικά γεγονότα που δεν πρέπει να ξεχαστούν ποτέ. Ποιος θυμάται εκείνες τις μέρες δόξας και ηρωισμού; Ποιος θυμάται τις ελληνικές πόλεις της Βορείου Ηπείρου, Κορυτσά, Χειμάρρα, Αργυρόκαστρο που ελευθερώθηκαν με θυσίες και αίμα, και που κυμάτισε και πάλι σ' αυτές η Ελληνική Σημαία στον άνεμο της ελευθερίας που έπνεε τότε; Δυστυχώς για λίγο, αλλά αυτό είναι μια άλλη ιστορία. Τώρα όμως μιλάμε για τις ηρωικές Ηπειρώτισσες του 1940 και το μεγαλειώδη θάλο τους. Η πατρίδα με χρυσά γράμματα στις δέλτους της ιστορίας. Κι όμως κανένας ιστορικός δεν έγραψε κάτι γι' αυτές. Αγνωστές και ανώνυμες πέρασαν από τον κόσμο της ιστορίας στο κόσμο του θούλου και της δόξας. Πέρασαν χωρίς ονόματα στο Πανθέον των Ηρωίδων.

Οσοίτοι, εμείς, που αγαπάμε αυτόν τον τόπο, θα τις θυμόμαστε πάντα και θα ζουν μες' την ψυχή μας. Αθάνατες, περήφανες, πανώριες, λυγερόκορμες όπως ήταν τότε που σκαρφάλωναν στα φαράγγια και στις βουνοκορφές, χωρίς να τις αγγίζει ποτέ ο χρόνος. Δεν γνωρίζουμε, και ίσως δεν θα μάθουμε ποτέ, πόσες και ποιες ήταν αυτές οι Ηωίδες! Το βέβαιο όμως είναι ότι ήταν πολλές, πάρα πολλές, και όλες ήταν ΥΠΕΡΟΧΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΕΣ!

Ρουψιά Παγωνίου Οκτώβριος 2005

Βασίλης Πετράτος

♦ Αφιερώνεται στη μνήμη της Ηπειρώτισσας πεθεράς μου Χαρίκλειας Ντότη-Τζουβάρα. Ήταν από τη Ρουσία, αληθινή ηρωίδα, χλιοβαλλισμένη.

Β.Π.

ΛΑΚΗΣ ΜΟΛΑΚΗΣ

Ηλεκτροφωτισμός στο χωριό

Στο παραθύρο μου πλάι
Ηλεκτρική φωτίζει λάμπα.
Κάθε βράδυ ελαφρυνάει
Για έν' αργό διαβάτη τζάμπα.

Στο παραθύρο μου πλάι
Απ' την ώρα που θαμπώνει
Ωσπου απ' τη ραχούλα σκάει
Ο ήλιος και χρυσός απλώνει

Θαμφοφέγγει κι αν βροχούλα
Χρυσοκόκκινη το δένρει

Η το χιόνι αβρή κουκούλα
Κρυσταλλόλευκη του δένει.

Και το ξεροβόρι αν τσούζει
Σε πηχτό-πηχτό σκοτάδι
Η φεγγάρι αργυροούζει
Το δρομάκο μ' αύλο χάδι,

Γλυκοφέγγει νυσταγμένο
Και πιστά-πιστά φυλάει
Το γλομπάκι κρεμασμένο
Στο παραθύρο μου πλάι.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΛΕΜΟΥ
ΣΤΙΣ ΔΡΥΜΑΔΕΣ

Γράψαμε σε προηγούμενο φύλλο μας για ένα χρονικό μιας προσπάθειας να γίνει ένα μικρό Μουσείο του Πολέμου του 1940-41 στο κτίριο του παλιού φυλάκιου των Δρυμάδων. Το θέμα επαναφέρθηκε στο Πωγωνισιάκο ανάμνημα και συνέδριο που οργανώθηκε το καλοκαίρι στην Πωγωνιανή. Κάποιες πληροφορίες, που δεν εξακριβώθηκαν, θέλουν να τοποθετηθεί στο Μουσείο αυτό και το μάλινχερο που δωρήθηκε την ίδια ημέρα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κάρλο Παπούλια. Πέρασαν ήδη τρεις μήνες από το Συνέδριο και δεν υπάρχουν νεότερες πληροφορίες για κάποια εξέλιξη του θέματος. Στο Οκτωβριανό αυτό φύλλο το ξαναγράφουμε με την ευκαιρία που είναι επετειακά επίκαιρο του ΟΧΙ. Είναι πάλι μία αφορμή να συζητηθεί και να ξεκινήσουν οι αναγκαίες διαδικασίες, αν βέβαια οι τοπικοί άρχοντες θέλουν μία τέτοια προσπάθεια να την ολοκληρώσουν δημιουργώντας ένα ακόμη σημείο πολιτιστικής και ιστορικής αναφοράς το οποίο είναι χρέος και θα ενισχύσει την επισκεψιμότητα του ακριτικού χωριού. Ιστορικά, πρέπει να το επαναλάβουμε επίσης, ότι το φυλάκιο Δρυμάδων είναι το μοναδικό στο οποίο δόθηκε μάχη πριν εγκαταληφθεί και αρχίσει η σύμπτυξη των δυνάμεων προκάλλυψης του στρατού μας το πρωί της 28ης Οκτωβρίου 1940.

Μια παλιά ανάμνηση

Από μικρός ασχολήθηκα με τα γράμματα. Μου άρεσε το γράψιμο και οι δημοσιεύσεις. Αφορμή μου δόθηκε, η γνωριμία μου, με τον τότε εκδότη και διευθυντή της Πωγωνισιάς εφημερίδας «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» του μακαρίτη Θωμάση Χριστόφορου Σακελλάριου. Από τότε – μαθητής του Γυμνασίου Πωγωνιανής – μου μίπηκε το «σαράκι» χόμπι, όπως λέγεται, το οποίο από το 1953, δεν με εγκατέλειψε και μακάρι ο Θεός να μου δίνει δύναμη να συνεχίσω.

Το πρώτο δημοσίευσμά μου ήταν το πανηγύρι του χωριού μου (Γεροπλάτανος Πωγωνίου), έκτοτε και κα-

τά καιρούς δημοσιεύω σε διάφορες εφημερίδες και περιοδικά. Ας είναι αυτές οι λίγες γραμμές μικρή αναφορά στον παλιό Θωμάση δημοσιογράφο, αξιωματικό Χριστόφορο Σακελλάριου, που κάναμε δειλά-δειλά τα πρώτα δημοσιογραφικά μας βήματα που και σήμερα η «ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» συνεχίζει να εκδίδεται ανελλιπώς, με εκδότη-διευθυντή τον κ. Κ. Χ. Κωστούλα και μας δίνεται η ευκαιρία να καταχωρούμε κάποια-ποια κι εμείς, παλιές Πωγωνισιές αναμνήσεις.

Σωκράτης Μιχ. Οικονόμου
Γεροπλάτανος 18-10-2005

ΣΠΥΡΟΥ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΙΝΑ:

«ΟΧΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΑΣ ΕΠΟΣ 1940-1941»

Δεύτερη έκδοση

Επίκαιρα και επετειακά σύγχρονως, έφθασε στα χέρια μου η δεύτερη έκδοση του βιβλίου «ΟΧΙ – το Εθνικό μας Επος 1940-1941» του συμπατριώτη μας κ. Σπύρου Κουτσομπίνα, από τον Παλαίοπυργο, συνταξιούχο Διευθυντή Α. Γ.Κ. Υπουργείου Εξωτερικών, διακεκριμένου επιστήμονα, ιστορικού και ερευνητή. Το βιβλίο του Σπ. Κουτσομπίνα, μία ανάμνηση ιστορική πραγματεία και πηγή προσωπικών αναμνήσεων, αποτελεί μία πλούσια πηγή καταγραφών και πληροφοριών για το Επος του 1940-1941, που με μακροχρόνια έρευνα σε αρχεία και δημοσιεύματα ο συγγραφέας συγκέντρωσε και ταξινόμησε συνοπτικά στο πνεύμα του αυτό. Πέραν των ιστορικών γεγονότων που περιλαμβάνει ο συγγραφέας σε αυτή την έκδοση, μαζί με τις δικές του παιδικές αναμνήσεις, έχει συγκεντρώσει και πολλά ποιήματα και

τραγουδιά της εποχής και δημοσιεύματα, που δίνουν μια πληρότητα στη συγγραφή έτσι που ο αναγνώστης και μελετητής του βιβλίου αποκτά μια ολοκληρωμένη και αντικειμενική ενημέρωση για τα γεγονότα και την ιστορία.

Από αυτή την άποψη αυτή η προσφορά του Σπ. Κουτσομπίνα είναι σημαντική στη ιστορική βιβλιογραφία και στην Ήπειρο, πλουτίζει δε συγγραφικά και την Πωγωνισιά βιβλιογραφία στον χώρο αυτό. Ο συμπατριώτης μας συγγραφέας έχει μία πλούσια ερευνητική, εκδοτική και αρθρογραφική παρουσία που τιμά το Πωγωνί και τη γενέτειρά του αλλά και τον απόδημο Ελληνισμό. Οι δεσμοί του με την Πατρίδα είναι ισχυροί και σε κάθε ευκαιρία ανάβει ένα κερί στο οικογενειακό προσκυνητάρι των Κουτσομπινάων στο νεκροταφείο του χωριού του.

K.K.K.

Νίκου Θ. Υφαντή:

Η ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ - ΠΑΛΙΑ ΒΟΣΤΙΝΑ

και τα Κοινοτικά Διαμερίσματα

Δολό - Δρυμάδες - Σταυροσκιάδι

Ιστορία - Εθνογραφία - Παράδοση (Ιωάννινα 2005)

Του ΚΩΣΤΑ Γ. ΤΣΙΛΙΜΑΝΤΟΥ

Το σύγγραμμα του Νίκου Υφαντή (έκδοση Διευρυμένης Κοινότητας Πωγωνιανής) ξεχωρίζει απ' όλα τα άλλα, όσα έχουν δει το φως της δημοσιότητας ως τώρα, ως προς την πληρότητα, διότι, για πρώτη φορά συντελείται μια, όσο γίνεται, ολοκληρωμένη μελέτη πάνω στον τόπο και την ιστορία του. Ο τόπος υπάρχει και υπήρχε ανέκαθεν. Από τότε όμως έλαβε ιστορική υπόσταση και πως εξελίχθηκε η διαβίωση των ανθρώπων, είναι η πρόκληση που δεν αφήνει ήσυχο τον ερευνητή.

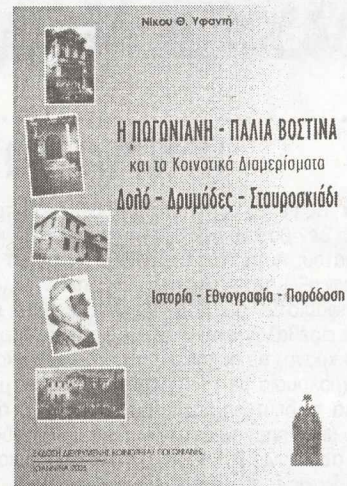
Ο Νίκος Υφαντής ως εισαγωγή δούλεψε ένα σύντομο ιστορικό περίγραμμα σχετικά με την Ήπειρο, που βγήκε σύντομο, περιεκτικό, πολύ κατατοπιστικό και ουσιαστικό για τον μέσο αναγνώστη, στον οποίον κυρίως απευθύνεται το βιβλίο του.

Ακολουθεί το δυσκολότερο εγχείρημα. Μια ανασύνθεση του όλου βίου του χωριού (και γενικότερα της Διευρυμένης Κοινότητας με τα τρία χωριά), που αποτελεί και την «Αχίλαιο Πτέρνα» κάθε τέτοιας σχετικής προσπάθειας, γιατί εδώ, όσο και να πασχίσεις κανείς, υπάρχουν πυκνά σκότη, μεγάλα ιστορικά χάσματα, οι πηγές λείπουν και όπου υπάρχουν είναι πενιχρές, ώστε αρτιωμένη εργασία είναι αδύνατο να υπάρχει. Εδώ κάθε εργασία θα κυμαίνεται ανάμεσα σε εκδοχές, υποθέσεις, προσωπικές απόψεις, χωρίς, ίσως, ποτέ να καταλήγει σε οριστικά συμπεράσματα.

Με ένα τέτοιο ακαταμάχητο υλικό είχε να αντιμετωπίσει ο συγγραφέας. Και το έργο του είναι ένα πόνημα, με την πρωταρχική σημασία της λέξης, που σημαίνει κόπο και μόχθο πολύ και βαρύ.

Ο ερευνητής, μέσα από αντιφατικές, αλληλοσυγκρουόμενες πληροφορίες, από ομιχλώδεις υλικό, από σπαράγματα ιστορίας, πάλεψε, δαπάνησε χρόνια από τη ζωή του, έχυσε τα μάτια του ερευνώντας και αναδιψώντας για να συγκεντρώσει, να ξεδιπλώσει, να ανασυνθέσει και να κατατάξει το υλικό του σε κατηγορίες και ενότητες. Και το κατάφερε, σε μεγάλο βαθμό, να δώσει ένα έργο όσο γίνεται πιο ολοκληρωμένο, όσο γίνεται πιο άρτιο.

Ξεφυλλίζουμε ένα πλούσιο θησαυρό πολιτιστικών και πολιτισμικών στοιχείων, πολύτιμες πληροφορίες, πικρά και θαυμαστά περιστατικά που δεν τα γνωρίζαμε, την τρικυμώδη ιστορία του τόπου, που μας τα έφερε στο φως η ακοιμητή έγνοια του συγγραφέα.

σαυρό πολιτιστικών και πολιτισμικών στοιχείων, πολύτιμες πληροφορίες, πικρά και θαυμαστά περιστατικά που δεν τα γνωρίζαμε, την τρικυμώδη ιστορία του τόπου, που μας τα έφερε στο φως η ακοιμητή έγνοια του συγγραφέα.

Δεν υπεισέρχομαι σε επιμέρους θέματα, διότι σε ένα τόσο εκτεταμένο υλικό πάντα κάποιος κάτι θα έχει να βρει, να παρατηρήσει, να συμπληρώσει, πράγμα που δεν το επιθυμώ, γιατί θέλω να μείνω με την αρχική εντύπωση και χαρά που μου έδωσε το σύγγραμμα του φίλου Νίκου.

Εν κατακλείδι αυτό που θέλω να επισημάνω είναι ότι ο συγγραφέας χωρίς σκόπιμες προκαταλήψεις, χωρίς εθνικούς εγωισμούς, χωρίς πολιτικές ιδεοληψίες στη δύσκολη πραγματική περίοδο του εμφυλίου, και ως προς τη σύνταξη ένα κείμενο χωρίς αλκοολικές παραπομπές και επιθυμητισμούς, αλλά ένα κείμενο ξάστερο με λόγο ελκυστικό και γλαφυρό θα έλεγα που δεν «όλεε ελλυχνίου», που δεν αφήνει να διαφανεί το πολυμοχθό της έρευνας. Και αυτό είναι ένα άλλο ιδιαίτερο προσόν του ερευνητή. Ο αγαπητός Νίκος, υφαντής και Υφαντής, ανίχνευσε τον ιστορικό μίτο, ανύψανε το φάδι και φιλοτέχνησε το Πωγωνισιά χαλί.

Ως Βοστανιώτης, μαζί με τους συγχωριανούς μου —που θέλω να πιστεύω πως εκφράζω και εκείνων τα συναισθήματα— σε ευχαριστούμε, Νίκο, για τη γενναία και αδαπάνητη προσφορά σου.

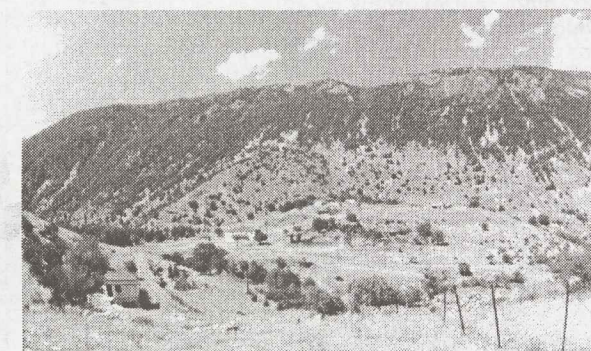
ΓΙΑ ΤΟ 1940-41 ΚΑΙ ΤΟ ΤΑΓΜΑ
ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Για το 1940-41 και το Τάγμα Δελβινάκιον, αλλά και για όλη την προπαρσενική του Πολέμου εκείνου, αποδελτιώνουμε δημοσιεύματα της «Φωνής» και άλλες μαρτυρίες, που έχουν συγκεντρωθεί, με πρόθεση να τα εκδώσουμε, εφόσον εξασφαλίσουμε τα οικονομικά, σε ένα βιβλίο της σειράς «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Όσοι έχουν διάφορα πειστήρια, γράμματα, φύλλα πορείας και φωτογραφίες από το 1939 μέχρι τον Απρίλιο 1941, που αναφέρονται σε εκείνη την περίοδο και επιθυμούν να αναφερθούν ή να συμπεριληφθούν σε αυτή την έκδοση, μπορούν να τα στείλουν στην εφημερίδα. Ιδιαίτερα θα ήταν σημαντικό να βρεθούν φωτογραφίες των μαχητών του Τάγματος Δελβινάκιον που έπεσαν στον αγώνα εκείνο.

Η ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΚΑΙ
Ο ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΣΚΟΥ

Ήταν 21 Νοεμβρίου 1940. Ο Ιταλικός στρατός, ύστερα από τη σθεναρή αντίσταση στο Καλπάκι και την αντεπίθεση που δέχτηκε από τους στρατιώτες μας υποχώρησε και οχυρώθηκε στις βουνοκορφές του Πωγωνισκού, στο Μέγα Λιθάρι, στη Γελαδόραχη όλη τη χαλκιάρια μέχρι του Γκέλιου, τη Μούρσα και τις πλαγιές απέναντι από το στενό της Γκρίκας. Πολύς στρατός καλά εξοπλισμένος με πολυβόλα και όλμους.

Μόλις ο Ελληνικός στρατός πέρασε τη Γκρίκα δέχθηκε καταγισμό πυρών με πολλούς νεκρούς και τραυματίες. Η θέση των Ιταλών ήταν τέτοια που καθιστούσε αδύνατη τη συνέχιση της πορείας του στρατού μας. Βλέποντας την κατάσταση αυτή το επιτελείο μετέφερε πυροβολικό στις «Μεγάλες» του Βασιλικού και αρχίσαν να εκτοξεύουν οβίδες στην κορυφή της Γελαδόραχης και στο Μέγα Λιθάρι με αποτέλεσμα να σκοτώσουν μερικούς Ιταλούς στρατιώτες, άλλους να τραυματίσουν και τους υπόλοιπους να φύγουν στην πίσω πλευρά του βουνού. Έτσι μπόρεσε ο στρατός μας να προχωρήσει και να φθάσει μέχρι τον Πωγωνίσκο.

Πωγωνίσκος

Αξίζει να αναφέρουμε τα ονόματα δύο συγχωριανών μας, που βοήθησαν τους στρατιώτες οδηγώντας τους από μονοπάτια στην κορυφή της Γελαδόραχης και στη Μπούμπυλη και από εκεί μέχρι τη Βαλοβίστα. Ήταν ο Παναγιώτης Κολάκος, γνωστός ως Γιώτη Πάλλας και ο Αθανάσιος Ζήσης, γνωστός ως Νάσιος Γκάτσος. Σημαντική βοήθεια προσέφεραν και οι γυναίκες του χωριού, πολλές από τις οποίες ζαλωμένες πυρομαχικά ακολουθούσαν τους στρατιώτες στην απότομη αυτή ανηφόρα. Από τη θέση αυτή ο στρατός μας μπορούσε πλέον να ελέγξει τα νώτα των Ιταλών από τους Βλάχους μέχρι Μολυβδοσκέπαστο και Γκρίκα. Με τους πρώτους πυροβολισμούς οι Ιταλοί τρομοκρατήθηκαν και υποχώρησαν, γιατί κατάλαβαν πως ήταν περικυκλωμένοι, αφήνοντας άφθονο πολεμικό υλικό στα χαρακώματα.

Λίγη ώρα μετά την υποχώρηση των Ιταλών, ένα αναγνωριστικό Ιταλικό αεροπλάνο έκανε κύκλους γύρω από τον Πωγωνίσκο. Τις ημέρες εκείνες, είχαν καταφύγει στον Πωγωνίσκο, όπου φιλοξενούνταν, πολλές οικογένειες από τη Μολυβδοσκέπαστο και το Αηδόνοχωρι, φέρνοντας μαζί και τα ζώα τους. Την ώρα που το αεροπλάνο έφερνε βόλτες επάνω από τον Πωγωνίσκο όλα τα βόδια βοσκούσαν στους λόφους της Παναγιάς, τα Ραχούλια και τη Λεφτοκαρδιά. Ίσως νόμισαν πως ήταν στρατός και μεταγωγικά, γιατί σε λίγη ώρα αργότερα ήρθε ένα σμήνος αεροπλάνων και βομβάρδισαν τα ζώα ρίχνοντας 55 βόμβες, σκοτώνοντας 6 βόδια και τραυματίζοντας αρκετά.

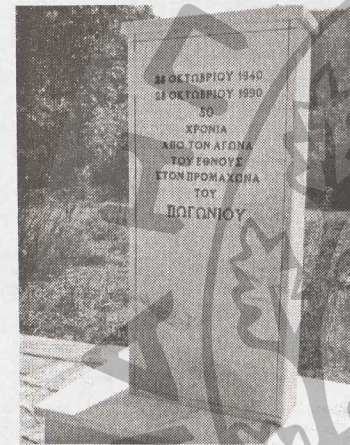
Θανάσης Θεοδώρου

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ
ΞΕΧΝΟΥΜΕ

Η αναμνηστική στήλη στο
Χάνι Δελβινάκι για τα 50
χρόνια.

“Από τον Αγώνα
του Έθνους
ΣΤΟΝ ΠΡΟΜΑΧΩΝΑ
ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ”

Καθαιρέθηκε αυθαίρετα

ΠΕΝΘΗ ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΠΗΣ
ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΑΛΕΞ. ΒΛΑΧΟΣ

♦ Βρισκόμασταν στο χωριό μας Κάτω Μερόπη όταν το μεσημέρι της 11-8-05 χτύπησε η καμπάνα λυπητικά (λυπητερά). Το χαμπέρι μεταδόθηκε γρήγορα. Πέθανε στη Θεσσαλονίκη ο Θεοφάνης Βλάχος, χωριανός και Πρόεδρος της Αδελφότητας των απανταχού ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΠΑΙΩΝ. Ο χαμός του προξένησε άφατη λύπη στους χωριανούς και στα μέλη της Αδελφότητας. Γεννημένος στην Κάτω Μερόπη πριν από 92 χρόνια, σε εφηβική ηλικία ταξίδευσε με τους γονείς του στη Θεσσαλονίκη. Τελείωσε την Εμπορική Σχολή. Στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο υπηρέτησε ως έφεδρος ανθυπολοχαγός Πυροβολικού. Μεταπολεμικά ασχολήθηκε με το εμπόριο τυροκομικών προϊόντων. Χρημάτισε πρόεδρος του Συνδέσμου Τυροκόμων Β. Ελλάδος, μέλος του Εμποροβιομηχανικού Επιμελητηρίου, Εκτιμητής εμπορευμάτων σε Τράπεζες και τελευταία πρόεδρος του Συνδέσμου Συνταξιούχων Θεσσαλονίκης και μέλος της πανελληνίας Ομοσπονδίας Συνταξιούχων Εμπόρων.

Στη Ηπειρωτική παροικία της Θεσσαλονίκης διακρίθηκε ως μέλος της Ηπειρωτικής Εστίας, μέλος του Δ.Σ. και γενικός Γραμματέας της Ηπειρωτικής Εστίας το 1977-81. Εκλεγμένος παμψηφεί πρόεδρος της Αδελφότητας των απανταχού Κάτω Μεροπαίων για πάνω από 30 χρόνια άφησε τη σφραγίδα του στην ανάπτυξη και πρόοδο της Κάτω Μερόπης. Πλαισιούμενος από άξιους συνεργάτες χωριανούς όπως οι αξιωματικοί Αλέκος Ράπτης, Βαγγέλης Ράπτης, Βασίλης Χρήστου κ.ά. αλλά και με τη συμμετοχή όλων των χωριανών ταξιδεμένων και ντόπιων επί προεδρίας του επιτελήθηκαν σημαντικά έργα για την ανάπτυξη και τη διατήρηση των παραδόσεων στο χωριό μας. Ενδεικτικά αναφέρω: Ανάπλαση Πλατείας, Εντευκτήριο, Ξενώνας, Ηρώ με τα ονόματα πεσόντων χωριανών σε Εθνικούς Αγώνες κατά τον 20ο αιώνα, Λαογραφικό Μουσείο. Η συντήρηση και επισκευή Μνημείων όπως Αγιάνης, Παναγιά, Κεντρική Εκκλησία, Νεκροταφείο, Σχολείο κ.λ.π. απέτέλεσαν προτεραιότητα της Αδελφότητας και γενικά όλων των χωριανών. Την αγάπη του για το χωριό ενστερνίστηκε και η αξιωματική ΕΛΛΗ η γυναίκα του που προτού τον γνωρίσει δεν ήξερε ΑΝ και ΠΟΥ υπάρχει η Κάτω Μερόπη. Το αγάπησε το χωριό, πήγαινε τακτικά και μάλιστα έγραφε και ποιήματα για την ομορφιά του που σώζονται στα αρχεία της Αδελφότητας.

Αιμώνας Φάνη Βλάχο, Η αγάπη σου και το πάθος σου για την πρόοδο και τις παραδόσεις του χωριού μας και η θερμάτα προσφορά σου σε κατατάσσουν στα αξία τέκνα του. Άοκνος, ανιδιοτελής, έφυγε από κοντά μας με την ικανοποίηση ότι πρόσφερε πολλά στο χωριό.

Ας είναι ελαφρό το χώμα της Μακεδονικής Γης που σε σκέπασε. Καλό σου ταξίδι.

Θεσσαλονίκη Οκτώβριος 2005

Γρηγόρης Γ. Ζώνης
Φρασαντίτης

ΠΡΟ-ΕΚΛΟΓΙΚΑ

Ηρεμία υπάρχει στα προεκλογικά μαγειρέματα. Δεν βγήκε κάποια καινούργια είδηση για τα τεκταινόμενα και τους διάφορους συνδυασμούς και τα πρόσφατα. Σύντομα θα ...ξεμυτίσουν και θα μας γεμίσουν νέα και... προγράμματα! Αναμένουμε στο... Κινητό!

ΤΑ ΟΙΚΟΠΑΡΚΑ ...ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Για όσους θυμούνται ακόμη τα οικοπαρκα και εκείνον τον τραγικό απολογισμό, να τους πληροφορήσουμε ότι, όπως δημοσιεύτηκε στις Γιαννιώτικες εφημερίδες, η υπόθεση έκλεισε και, ούτε γάτα ούτε ζημιά, και υπεύθυνος κανένας. Το πρόγραμμα σταμάτησε, χρήματα καταναλώθηκαν, αποτέλεσμα μηδέν, και εμείς περιμένουμε.... ακόμη να έρθει η ανάπτυξη των...σχολαζουσών γαϊών! Όσο για τον δικό μας απολογισμό για το δικό μας οικοπαρκα, φαίνεται ότι δεν θα μάθουμε τελικά πόσα χρήματα δόθηκαν, πού δόθηκαν και τι έγινε.

ΚΥΝΗΓΙ

Εσχέθηκαν πάλι οι κυνηγοί στα μέρη μας, και όπως φαίνεται δεν υπάρχει και τόσο επιμελημένη φύλαξη από τα αρμόδια όργανα. Αναφέρθηκε μάλιστα και δημοσιεύθηκε στο Γιαννιώτικο τύπο και λαθροκυνηγόςσυνερισφύλακας χωρίς να διαφεύγει. Με τσπη φύλαξη των συνόρων δεν είναι κατανοητό, γιατί δεν ελέγχονται όσοι ...ένοπλοι κυκλοφορούν, σε μία περίοδο μάλιστα που παρατηρείται έξαρση της εισόδου λαθρομεταναστών, όπως φαίνεται από τα δελτία της Αστυνομίας που καθημερινά συλλαμβάνονται και εξοστρακίζονται πάλι εκτός συνόρων περίπου 60 με 100 που επιχειρούν καθημερινά να εισέλθουν και να περάσουν στη χώρα μας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπαράσταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΣΤΗΝ «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ» ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στις 26 Οκτωβρίου στην «Ηπειρωτική Εστία» Θεσσαλονίκης οργανώθηκε εκδήλωση προς τιμή του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κάρολου Παπούλια κατά την οποία του επιδόθηκε τιμητική πλακέτα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απηύθυνε σύντομο συγκινητικό χαιρετισμό λέγοντας τα εξής:

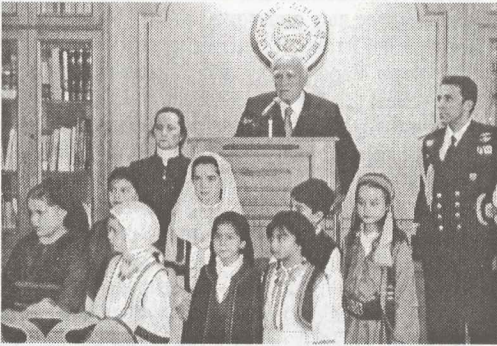
« Ηπειρώτισσες, Ηπειρώτες,

Είναι δικαιολογημένη η συγκίνησή μου. Συναντηθήκαμε κι άλλες φορές. Οι Ηπειρώτες της Θεσσαλονίκης είναι ζωντανό δείγμα της Ηπειρωτικής ψυχής. Μακριά από την πατρίδα, δημιουργήσατε. Σας υπολήπτεται η κοινωνία της Θεσσαλονίκης, γιατί εδώ ξεδιπλώσατε τις αρετές του Ηπειρωτικού γένους. Αυτές τις αρετές που μας ακολουθούν όλους από τη γέννησή μας μέχρι τον θάνατό μας. Υψηλό φρόνημα, φιλοπατρία, φιλεργατικότητα, δημιουργία, προσφορά στην πατρίδα. Και βγαίνουμε, όπως λέω – και το λέω και το επαναλαμβάνω – τελευταίοι από τα χαρακώματα του αγώνα. Όλων των αγώνων. Του κοινωνικού αγώνα, του αγώνα υπεράσπισης της Πατρίδας, του αγώνα για να λαμπρύνουμε την Πατρίδα με το παράδειγμά μας.

Είμαι εξαιρετικά συγκινημένος. Σας επισκέφθηκα και ως Υπουργός των Εξωτερικών. Μου ευχηθήκατε όλοι «και εις ανώτερα». Ολόκληρος ο πολιτικός κόσμος εκτίμησε την προσφορά μου. Ήταν προσφορά άδολη για την πατρίδα και συνεχίζω να προσφέρω, ό,τι κι εσείς προσφέρετε, ό,τι και εσείς αισθάνεστε.

Δεν ξεχνώ τον τόπο μας. Από εκεί που ξεκινήσαμε, από εκεί που μάθαμε γράμματα, εκεί που αφήσαμε τους νεκρούς μας.

Σας ευχαριστώ όλους.»

ΤΣΙΠΟΥΡΟ-ΡΑΚΟ-ΓΙΟΡΤΕΣ

Πολυπλασιάστηκαν οι τσιπουρο-ρακο-γιορτές στην επαρχία μας. Προβάλλονται μάλιστα και από τα Μ.Μ.Ε. και παρουσιάζονται σαν ...τουριστικές παραδοσιακές εκδηλώσεις που προσκαλούν τους φίλους της παράδοσης και των χωριών με συνδυασμένες άλλες συναφείς προσφορές. Στρατίνισα, Δελβινάκι, Κτίσματα, Κεράσοβο και πολλές άλλες «κλειστές» τσιπουροπαραγωγές ...αναπέμπουν το οινόπνευμα και επιμένουν με πείσμα και συνέπεια στην διατήρηση αυτής της παράδοσης και της ατμόσφαιρας χαράς και κεφιού, θυσία στο Διόνυσο. Ας το σκεφτούν αυτοί που έχουν αυτές τις πρωτοβουλίες για μία «τουριστικά» οργανωμένη, κλιμακωμένη μέσα στο Νοέμβριο τσιπουρορακογιορτή στο Πωγώνι με ταυτότητα και παραδοσιακό χαρακτήρα. Θάναι μια πρωτοτυπία και πρωτοπορία, στην τουριστική ανάπτυξη. «Τσιπουρο-Ρακογιορτές στο Πωγώνι- Ξενύχτωμα και Ξεφάντωμα δίπλα στα Παραδοσιακά Καζάνια!» Ωραίο δεν θα είναι; Ζωντάνια στα χωριά μας λίγο πριν το χειμώνα!

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ!

Του Αγίου Δημητρίου πανηγύριζαν παλιά στο Κακόλακκο, το χωριό που τους τελευταίους χειμώνες χτυπάει μηδέν στο ψυχόμετρο. Κι όμως οι Κακολακκίτες, όσοι και όπου βρίσκονται σκορπισμένοι, δεν το ξεχνούν και ξαναζωντανεύουν εκείνη την παράδοση. Τα τελευταία χρόνια με πείσμα και επιμονή γιορτάζουν την ανάμνηση του πανηγυριού τους με συνεστιάση, κοινό τραπέζι και βέβαια δεν ξεχνούν να τιμήσουν και την παράδοση που λέει «χόρευε Ρομπανίνα και Κακολακκίτικα!» Γέμισε το παλιό μαγαζί που ετοιμάστηκε για την περίπτωση, και στρώθηκαν τα τραπέζια για τους πανηγυριστές και φίλους του χωριού που προσήλθαν να συνεορτάσουν το παλιό πανηγύρι. Κάπου εβδομήντα Κακολακκίτες έφθασαν στο χωριό τους σε μία συγκινητική ανταπόκριση στο προσκλητήριο της ρίζας τους. Κι όπως είπε κάποιος αμετανόητος Κακολακκίτης, άνοιξαν όλα τα σπίτια! Μάλιστα ο περιορισμένος χώρος του παλιού μαγαζιού δεν επέτρεψε τη συμμετοχή πολλών με το αδιαχώρητο που δημιουργήθηκε. Και το γλέντησαν καλά μέχρι τις μικρές ώρες. Είναι να τους θαυμάζουμε, για την τήρηση αυτής της ανάμνησης, πολύ περισσότερο που και αυτό το χειμώνα ο Κακόλακκος δεν θα μετράει έναν κάτοικο!..

Και του χρόνου να έχουν υγεία να το γιορτάσουν πάλι όλοι μαζί.

Η ΕΚΔΟΣΗ ΜΑΣ

♦ Η συνεχής και για δέκα οκτώ χρόνια έκδοσή της εφημερίδας μας αποτελεί μία προσπάθεια που ξεκίνησε από την επιθυμία προσφοράς στην πληροφόρηση και ενημέρωση των συμπατριωτών Πωγωνησίων και φίλων, στην καταγραφή του σύγχρονου χρονικού του Πωγωνίου και στην αποθησαύριση πληροφοριών από το παρελθόν, την ιστορία και την παράδοση της επαρχίας μας. Διατηρώντας το γνωστό σχήμα της έκδοσής μας επιχειρούμε αυτό τον στόχο με το οικονομικότερο κόστος, με όλες τις δυσκολίες, με μεγάλη προσωπική εργασία στην τεχνική επεξεργασία του κάθε φύλλου και χωρίς έγχερωμη εκτύπωση που είναι δαπανηρή. Και συνεχίζουμε αυτή την προσπάθεια στα όρια των δυνατοτήτων και χάρη στη βοήθεια, ενίσχυση και συμπαράσταση των φίλων που παίρνουν το φύλλο μας, στους οποίους οφείλουμε πολλές ευχαριστίες και ευγνωμοσύνη, και οι οποίοι ενισχύουν έτσι την αντοχή μας στην προσπάθεια και στην συνέχιση της έκδοσης, η οποία διατρέχει ήδη τον 18ο χρόνο. Έχουμε ακόμη το κουράγιο να συνεχίσουμε.

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΟΚΤΩΒΡΗ

- ♦ Παλιός Φθινοπωριάτικος ο καιρός του Οκτωβρίου στα χωριά μας
- ♦ Μικρό καλοκαιράκι το θέλει η παράδοση και τέτοιος γήκε.
- ♦ Με τα λίγα κρύα και τις λίγες βροχές
- ♦ Αλλά και με τις απολαυστικές λιακάδες και υψηλές θερμοκρασίες!
- ♦ Η λαϊκή σοφία και η πολύχρονη παρατήρηση επιβεβαιώθηκαν πάλι.

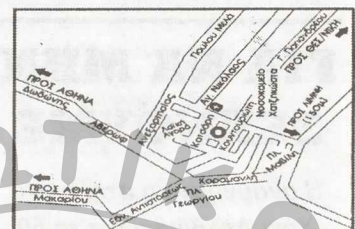
- ♦ Και είναι ο μήνας που μπαίνουμε στην ευθεία για τις εκλογές του 2006!
- ♦ Φορτσάρουν οι τοπικοί μας άρχοντες με τα έργα που εκκρεμούν
- ♦ Ενώ και άλλα έργα ...υπόσχονται και... εξαγγέλλονται!
- ♦ Στην ευθεία λοιπόν και τα δίνουν ...όλα!
- ♦ Και τα ...χαμόγελα πληθωρικά!
- ♦ Κρατάμε και τα τεφτέρια με τα προηγούμενα... προγράμματα!
- ♦ Για να θυμηθούμε και τα παλιά ...θερεσέδια!
- ♦ Έτσι για μια γεύση παλιά...
- ♦ Τι να γίνονται εκείνες οι... ελεγχόμενες κυνηγετικές ζώνες;
- ♦ Και που ...σκουριάζουν κάποιες μελέτες;
- ♦ Εκείνοι τα έλεγαν και τα ...έγραψαν.

- ♦ Άντε με το καλό να αρχίσουν οι εργασίες για το δρόμο των Δρυμάδων!
- ♦ Η σύμβαση με τον εργολάβο υπογράφηκε.
- ♦ Σε αναμονή του πρώτου μηχανήματος που θα ξεκινήσει το έργο!
- ♦ Να κάνουν και αγιασμό μετά από τόσες... βασκανίες που μας έπεσαν δέκα πέντε χρόνια που ακούμε για το έργο!

- ♦ Φτωχές οι επετειακές εκδηλώσεις για την 28η Οκτωβρίου
- ♦ Κι όμως η 28 Οκτωβρίου είναι δική μας. Καταδική μας.
- ♦ Στο τόπο μας, στα μέρη μας πρώτα ακούστηκαν τα κανόνια του πολέμου
- ♦ Και δικά μας παιδιά, ήταν στην προκάλυψη που δέχθηκαν τα πρώτα βόλια.
- ♦ Το Τάγμα Δελβινάκιου, το Τάγμα Πωγωνίου, από Πωγωνήσιους ήταν τη μέρα εκείνη στον προμαχώνα τους Έθνους.
- ♦ Τους ξεχνάμε και χάνουμε τη μνήμη μας...
- ♦ ...και το χρέος τιμής σε εκείνους
- ♦ της 28ης Οκτωβρίου 1940!

- ♦ Άρχισαν και τα ρακοκάζανα να δουλεύουν
- ♦ Οργανωμένες και οι τσιπουρογιορτές
- ♦ Πολλοί θα φθάσουν μέχρι το τέλος Νοεμβρίου
- ♦ Και οι τελευταίοι καλοκαιρινοί παραθεριστές περιμένουν να πάνε και το τσιπουρό τους για τις μεγάλες πόλεις!
- ♦ Είναι η τελευταία γιορτή της χρονιάς
- ♦ Όσο θγαίνει ακόμη τσιπουρο, το Πωγώνι δεν πεθαίνει!
- ♦ Το μόνο σίγουρο αισιόδοξο μήνυμα!
- ♦ Νάμαστε όλοι καλά να βλέπουμε τα καζάνια...
- ♦ ...και να γευόμαστε ρακί, τσιπουρο και παράδοση.
- ♦ Η πιο ζωντανή ανάμνηση!!

K.X.K.

Πατρικό
Παραδοσιακός Ξενώνας
Κόρδας Παναγιώτης

Κ. Καρόλη 6-8,

Ιωάννινα

Τηλ.: 26510 65500

Κιν: 6944 798781

Fax: 26510 65509

Παραδοσιακός Ξενώνας

Παίονια

Τηλ.: 26570 22007

26570 22009

Δελβινάκι Ιωαννίνων

www.paionia.gr

fax: 26570 22009

693 2456438

697 3992996